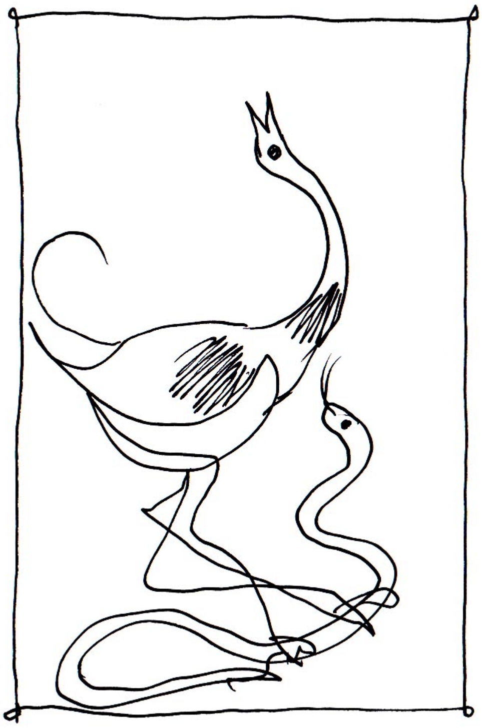

وشت، وشت...!

سەعید فایەق
لە تورکییەوە: ئەحمەد تاقانە
(کەرکووک)

ڕێم دەکرد، بەدەمیشییەوە هێور دەبوومەوە، بە تووڕەیی لەماڵەوە هاتبوومە دەرەوە، لەوانەیە لە نەشتەری تراشبوون تووڕە بووبم، دەبێ، دەبێ! بێ گومان لە نەشتەری تراش تووڕە بووم.

سەوزبوونی گیایەکان، شین بوونی دەریاکان، بێ هەوربوونی ڕووی ئاسمان، زۆر باشە.. ئەمە دۆزێکە. گوایە کێ گوتوویەتی ئەمە دۆز نییە؟ بوودەڵەییە! ئەی ئەگەر باران داییکردبا... یان سەوزێتیی گیایەکان مۆر، یان شینێتیی دەریا سوور بایە... ئەگەر بووایە ئیدی ئەوسا دەبووە دۆزێک.

گەڵایەک لە ڕەنگی شکۆلاتە، بزنێکی ڕەنگ چوالەییم بینی. یەکێک لە دوامەوە گوتی:

– وشت.

ئاوڕم دایەوە ڕوانیم. ئەوی تەنیشت ڕێگاکە هێشتا باڵای خۆیان نەکردبوو.. دڕکەزییەکان لەگەڵ گوڵە گەنمە ڕەشکۆکەکان بە تامێکی قەیسینە لێیان ڕوانیم. دانەکانم ئاڵ بوونەوە، کەس لە ڕێییەکەدا نەبوو. سەربانی ماڵێک و یەک دوو مەل کە دوور دەفڕین، لە نێوانی گەڵاکانەوە دەریام بینی، کە لە ڕێمدا بەردەوام بووم، گوتی:

– هشت هشت.

ویستم ئاوڕ بدەمەوە و بڕوانم، بەڵکو لەبەر حەزی زۆرم، نەمتوانی ئاوڕ بدەمەوە و بڕوانم، لەوانەیە لە ئاسمانەوە مەلێک بەدەم هشت هشت گوتنەوە ڕەت بووبێت! لە پشتمەوە مار، کیسەڵ، ژیژکێک ڕەت بووبن، بەڵکو مێرووویەک هەبوو هشت هشتی دەکرد، دیسانەوە گوتی: هشت!

ئەم جارەیان، بەڵکو لە ئارەزوو نەکردنەوە بوو ئاوڕم دایەوە و ڕوانیم، هەستم کرد وەک کەسێک لەناو دەوەنەکاندا

خۆی شاردبێتەوە وابوو.

لەلای ڕێییەکەدا دانیشتم. هەندێک بەولامەوە گوێدرێژێک دەلەوەڕی. ڕەنگی ئەویش چوالەیی بوو، دەمی، دانەکانی، گوێیەکان و ملی چەند جوان بوون. دەلەوەڕی. گیایەکانی خشپەخشپ دەخوارد. لەوانەشە دەنگی ئەم خشپەخشپەم بە هشت هشت هاتبێتە بەرگوێ. دەنگێکی زۆر جودا لەو دەنگەی گوێدرێژەکە گیایەکانی لێ دەکردەوە گوتی:

– هشت هشت هشت.

هەندێک دەنگی زۆر ئاشنا هەیە لە بن گوێتاندا ناوتان دەهێنن، دەبێ وا نییە؟ زۆر دەگمەنە. لەوانەشە لەناو کاسەسەری خۆتانەوە دەنگێک کە ئێوە خۆشتان دەوێ، دەنگێک کە یادی دەکەنەوە، بێ ئەوەی دەنگ هەبێ بانگتان دەکا. دەبێ. تەمێکی شکۆمەندی نامۆ کە لە هەور ناچێ لەپڕ خۆری داپۆشی. دەستێکی چڵکن، کالآیەکی لەسەر شانی کەرە ڕەنگ چوالەیی ڕاکێشا و برد. پالتۆ کۆنە ئافرەتانە جێ جێ کولک هەلوەریوە ڕەنگە خۆلەمێشییەکەی جارانی کردە بەر گوێدرێژەکە. بە ڕێ کەوتمەوە، با ئەوەندەی حەز دەکا هشت هشت بکا، حەزدەکا بەڕاستی برادەرێک بێ حەزی لە گالتەی نابەجێ بێ، حەز دەکا هەر.. هیچ کەسێک نەبێ. با ببمە دێوانەیەک خۆم هشت هشت بە گوێی خۆمدا بدەم، ئیدی گوێی نادەمێ.

لەوانەیە مەلێک بێ، لەوانەیە کیسەڵ بێ، لەوانەیە ژیژک بێ، لەوانەشە ماسییەک بێ لە دەریا نزیکەکەوە دەنگ هەلبڕێ، دەعبایەکە، ماسیگرەیەکە، جۆرە مەلێکە.

چاکتر ئەوەیە من خۆم هشت هشت بکەم. وام دانا ئەوساکە، ئەو مڕەمڕەی خەریکی دەبم بە تەواوی.. تەواوێک لە دەنگی هشت هشت جودا بێ.

دەمودەست، پیاوێک و ژنێکم لەبەردەمدا بینی، پرسیاری ڕێی "کەلپەزانکایە" یان لێ کردم. گوتم، لەسەر ڕێییەکەدان، وەک بلێی ڕێییەکە کەوتبێتە جوولە، ڕێیان نەکرد، بە دوو شەقاو لەمن دوور کەوتنەوە، لە ناو مەڕەکاندا کوڕە قەشەکەم بینی لەسەر زگ پاڵ کەوتبوو. ئافرەیدەیەک ڕاست بووەوە دەموچاو بوودەلە، لە کەلەشێرێکی کێوی دەچوو، لیکاوی دەمی سڕییەوە، بەرخەکەی لە لاقەوە گرت، لەگەل بەرخەکەدا کەوتە سەر زەوی، بەرخەکەی لە لووتەوە ماچ کرد، کوڕی قەشە، ناشیرین، بوودەلە، بە دەموچاوێکی سی و یەک سالەوە ڕوانی، ئەو دەمە لە کێلگەیەکی گولدا بووم، هەبێ و نەبێ ئەوەی هشت هشتی لەمن دەکرد پەلەوەرێک بووە، مەلی وا هەن، لە جیاتی جیکە جیک دەلێن هشت هشت، مەلە مەل.

پیاوێک زەویی بێلتەپ دەکرد، پێی بەسەر ئاسنی بێلەکەوە دەنا، گلێکی سووربڵوی سەرەوژێر دەکرد. گوتی:

– مەرحەبا هاوشار.

گوتم:

ئۆۆۆۆ! مەرحەبا!

دیسان خۆی خەریکی کارەکەی کردەوە. گوتم، هشت هشت، گوێی نەدایێ. جارێکی دی گوتم هشت. دیسان گوێی نەدایێ. بەگوڕ و تینەوە هشت هشت هشت! گوتی:

– فەرموو گەورەم.

گوتم:

– هیچم نەگوتووە.

پەنجە گچکەکەی کردە ناو گوێچکەی، خوراندییەوە، پەنجەی دەرهێنا و سەیری کرد، وەک بیسرێتەوە پشتی وەرگێڕا. گوتم:

– هشت هشت.

ڕووی بەرەو ئاسمان بەرز کردەوە، سەیری مەلگەلی کرد، سەیری دەریای کرد، وەرچەرخا بە گومانەوە سەیری منی کرد. گوتم:

– ئەمساڵ بەروبوو چۆنە؟

گوتی:

– باش نییە.

کەی پاقلە کۆ دەکەنەوە؟

گوتی:

– هێشتا ماویەتی.

وەک هەناسە بدەمەوە گوتم " هشت ".

دیسان بە گومانەوە سەیری دەریای کرد و بە گومانەوە سەیری ئاسمانی کرد و بە گومانەوە سەیری منی کردەوە.

گوتم:

– دەبێ مەلەکان بن.

گوتی:

– منیش هشت هشتێکم بەگوێدا دێ، بەلام لە چ

لایەکەوە دێ؟ ئەم گوێیەم بە خۆی لەم دواییانەدا گران بووە.
گوتم:
- شۆردنەوەیەک.. ئەوەی منیش لەو چەندانەدا گران بوو بوو.
- بە شۆردنت دا؟
- بە شۆردنم نەدا، پێویست نەما، چوومە لای پزیشک. لێ گەڕا، پیسایی بووە..
لێم پرسییەوە:
- منداڵەکان چۆنن؟
گوتی:
- باشن. نۆ بوون، مانەوە هەشت. دەزانی بەسەرهاتی نۆیەمیان چۆن بوو.. ها...
گوتم:
- وس، وس، خەمی دڵان. دەی سا بە خودام سپاردی!
- دەی بەخۆشی.
کەمێک دوور کەوتمەوە:
- هشت هشت
ئەم جارەیان یەخەم گرت. باخەوان بوو. ئەو بوو ئەو بوو. گوتم:
- دەی دەی ئەم جارەیان یەخەم گرتی.
گوتی:
- نە بەخودا، بە خودا هێشتا پاقلەم کۆ نەکردووەتەوە، بۆچی لەتۆی بشارمەوە، بەپارەی خۆی نییە؟
- ئەوەی هشت هشت دەکا تۆ نیت؟
- منیش دەنگێک دەبیەم، بەڵام نایدۆزمەوە لە کوێوە دێ؟ لە کوێوە دێ بابێ، لە چیاکانەوە، لە مەلەکانەوە، لە دەریاوە، لە مرۆڤەوە، لە ئاژەڵەوە، لە گیاوە، لە مێرووەوە، لە گولیلکەوە، لە کوێوە دێ بابێ!... دەنگی هشت هشت نەیێ خراپە، کە هاتیش، بژی گولیلکەکان، بژی مێرووەکان، بژی ئادەمزادەکان...
- هشت هشت.
- هشت هشت.
- هشت هشت.

سەرچاوە: کۆمەڵە چیرۆکی:
Alemdagda var Bir Yilan - Sait Faik- yayin Kitaplik - Istanbul - Agustos 2002 - S.39 - 40.